

Spoštovana gospa
dr. Valentina Prevolnik Rupel
ministrica za zdravje
Ministrstvo za zdravje
Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana
gp.mz@gov.si

Kopija:

mag. Alojz Grabner, direktor, Urad Republike Slovenije za kemikalije,
alozj.grabner@gov.si, gp-ursk.mz@gov.si

Ljubljana, 1. 9. 2025

Zadeva: Pomisleki glede 6. zakonodajnega paketa o kemikalijah (Omnibus VI) in nejasne obravnave PFAS v industrijski rabi

Spoštovana gospa ministrica,

obračam se na vas v imenu mreže Plan B za Slovenijo, Partnerstva za okolje in zdravje ter Inštituta za zdravje in okolje, v zvezi s zakonodajnim paketom o kemikalijah (t.i. omnibusom VI), ki ga je predstavila Evropska komisija dne 8. julija 2025¹. V Inštitutu izražamo resno zaskrbljenost glede predlaganih sprememb, ki glede na analizo organizacije HEAL predstavljajo resno tveganje za zdravje ljudi in okolja, saj slabijo obstoječe varovalke v zakonodaji EU o kemikalijah.

Predlagane spremembe uredbe o kozmetičnih izdelkih bodo oslabile temeljne zaščitne ukrepe, ki veljajo od leta 2003 in trenutno preprečujejo uporabo rakotvornih, mutagenih in za razmnoževanje strupenih snovi (CMR) v kozmetičnih izdelkih za osebno nego, razen če so izpolnjeni strogi pogoji, npr. z uvedbo daljših prehodnih obdobj. To bo omogočilo prodajo izdelkov z nevarnimi snovmi v

---

¹ Simplification of certain requirements and procedures for chemical products: https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/simplification-certain-requirements-and-procedures-chemical-products_en

daljšem časovnem okviru, kot je trenutno dovoljeno. Omenjeno tako odpira vrata dolgotrajni izpostavljenosti ranljivih skupin, vključno z otroki, kemikalijam, ki so dokazano rakotvorne. HEAL je pripravil analizo, v kateri izpostavlja najbolj kritične točke z zvezi z omnibusom in uporabo CMR v kozmetičnih izdelkih. Analizo vam posredujem v vednost kot prilogo tega pisma.

Omnibus razveljavlja tudi dolgo pričakovane izboljšave Uredbe CLP o večji berljivosti etiket za delavce in potrošnike, še preden so sploh začele veljati.

Hkrati pa Komisija v svojem Akcijskem načrtu za kemikalije² okleva pri omejevanju industrijske uporabe PFAS – t. i. „večnih kemikalij“, ki so povezane z rakom, motnjami imunskega sistema in škodljivimi vplivi na razvoj pri otrocih. Komisija je sicer objavila namero, da bo omejila uporabo PFAS v številnih potrošniških izdelkih, a njena zavezanost učinkovitemu obravnavanju PFAS v industrijski rabi ostaja nejasna. Glede na to, da večina onesnaženja s PFAS izvira iz industrijskih dejavnosti, je nujno, da se tudi te vključijo v predlagano omejitev.

V Inštitutu in mreži Plan B za Slovenijo smo zaskrbljeni zaradi pomanjkanja transparentnosti in skladnosti postopkov, ki si prizadevajo za proceduralno „poenostavitev“ v kemijskem sektorju. Namesto da bi okrepili zaščito, se zdi, da omnibus sledi logiki deregulacije, ki daje prednost kratkoročnim industrijskim interesom pred zdravjem ljudi in s tem povzroča ogromne družbene stroške.

Zato vas pozivam, da:

1. odločno zavrnete vsakršno podporo deregulaciji kemikalij, ki bi oslabila obstoječe varovalke za zdravje ljudi in okolje;
2. zagovarjate strogo izvajanje načela previdnosti in znanstveno utemeljenih odločitev pri obravnavi kemikalij;
3. podprete transparentnost in vključevanje javnosti v postopke odločanja o kemikalijah;

---

² Commission strengthens Europe's chemical industry:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_1755

4. zagotovite, da bo Slovenija v razpravah na ravni EU zagovarjala visoko raven zaščite zdravja in okolja, kot to določa Pogodba o delovanju EU.

Verjamem, da si delimo skupno odgovornost za zaščito zdravja prihodnjih generacij. Slovenija ima priložnost, da se postavi na stran znanosti, zdravja in okolja – in da zavrne vsak poskus oslabitve zakonodaje, ki nas varuje pred nevarnimi kemikalijami.

S spoštovanjem,

Tomaž Gorenc
direktor
Inštitut za zdravje in okolje

Martina Pernuš
koordinatorka mreže
Plan B za Slovenijo

Priloga:

- HEAL analysis: European Commission proposals for a chemicals omnibus – Cosmetic products

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA OKOLJE,
PODNEBJE IN ENERGIJO**

Podnebni program mreže Plan B za Slovenijo sofinancirata Eko sklad in Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo s sredstvi Sklada za podnebne spremembe. Za mnenja, predstavljena v tem dokumentu, so izključno odgovorni avtorji dokumenta in ne odražajo nujno stališč Ministrstva za okolje, podnebje in energijo ali Eko sklada j.s.